

Sp. 85. Tillaga til þingsályktunar [80. mál]

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ganga frá samkomulagi við ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands um veiðar þýskra togara.

(Lagt fyrir Alþingi á 97. löggjafarþingi 1975.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að ganga frá samkomulagi við ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands í samræmi við orðsendingu þá, sem prentuð er með ályktun þessari.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Í ályktun Alþingis frá 15. febrúar 1972 segir, að haldið verði áfram samkomulags-tilraunum við ríkisstjórnir Bretlands og Sambandslýðveldisins Þýskalands um þau vandamál, sem skapast vegna útfærslu fiskveiðilandhelginnar. Samkomulag það sem gert var við ríkisstjórn Bretlands hinn 13. nóvember 1973 féll úr gildi hinn 13. nóvember 1975 og viðræður við breta um framhald veiða þeirra við Ísland hafa ekki leitt til samkomulags.

Viðræður við Sambandslýðveldið Þýskaland hafa farið fram undanfarin 3 ár. Síðustu viðræðurnar fóru fram í Revkjavík dagana 28. og 29. október 1975 og í Bonn dagana 19. og 20. nóvember 1975. Í þeim viðræðum var þrautreynt, hversu langt málum yrði þokað til samkomulags. Liggur nú fyrir, að samkomulag geti tekist svo sem segir í hjálögðu fylgiskjali. Er þar miðað við að 40 ísfisktogurum verði veittar veiðiheimildir á afmörkuðum svæðum innan 200 sjómílna fiskveiðilandhelginnar en önnur skip, b. á m. frystitogarar, verði útilokuð frá öllu svæðinu. Hámarksafmagn er 60 000 tonn á ári, þar af þorskur allt að 5 000 tonnum, en Þjóðverjar stunda svo sem kunnugt er aðallega karfa- og ufsaveiðar á Íslandsmiðum. Á árinu 1973 var afli þjóðverja 91 700 tonn og á árinu 1974 68 100 tonn, en þess ber að gæta, að landhelgisgæslan kom í veg fyrir veiðar með klippingum (14 togarar 1973 og 6 1974) svo og með því að togararnir hífðu upp vörpur, þegar þeir urðu varir við varðskip. Tekið er fram, að þýsku togurunum sé óheimilt að stunda þær veiðar, sem íslenskum skipum eru hannaðar á tilteknum tímum og svæðum og að sömu ákvæði skuli gilda um möskvastærð svo og um stærð og þyngd fiskitegunda, sem veiða má. Þá er þýskum togurum einnig gert að tilkynna staðsetningu sína daglega til landhelgisgæslunnar. Tekið er fram að skip, sem brotleg verða missa veiðileyfi sín á Íslandsmiðum. Ákvæði er um að samkomulagið gildi til 2 ára.

Með sérstökum bréfum yrði tekið fram, að samkomulagið hefði ekki áhrif á afstöðu ríkisstjórnanna til neinna atriða hafréttarmála og að framkvæmd samkomu-

lagsins megi fresta, ef bókun nr. 6 við samning Íslands við Efnahagsbandalagið hafi ekki tekið gildi innan 5 mánaða. Frestun á framkvæmd samkomulagsins hefði það m. a. í för með sér, að svæði það undan Vestfjörðum, sem ráðgert er að verði opið 1. júní—30. nóvember mundi ekki opnast.

Með hliðsjón af því, að Hafréttarráðstefna Sameinuðu þjóðanna hefur enn eigi lokið störfum, telur ríkisstjórnin rétt að gera samkomulag við Sambandslýðveldið Þýskaland á ofangreindum grundvelli, sem miðaður er við 200 mílna svæðið og fer því fram á heimild Alþingis til að gengið verði frá málinu svo sem segir í fylgiskjali.

Fylgiskjal.

Orðsending utanríkisráðherra Íslands til sendiherra Sambandslýðveldisins Þýskalands.

Háttvirtu sendiherra.

Ég leyfi mér að vísa til viðræðna milli ríkisstjórna okkar um fiskveiðideiluna milli landa okkar varðandi hinar íslensku reglugerðir frá 14. júlí 1972 og 15. júlí 1975 um fiskveiðilandhelgi Íslands. Í þessum viðræðum hefur verið gengið frá eftirfarandi fyrirkomulagi varðandi fiskveiðar og verndun lífrænna auðlinda í hafinu umhverfis Ísland:

1. Hafsvæðið umhverfis Ísland, sem samkomulag þetta tekur til, er sýnt á korti, sem er fylgiskjal nr. I við samkomulag þetta. Ef samkomulag verður milli Íslands og annars hlutaðeigandi ríkis um markalínu aðra en þá, sem sýnd er á kortinu, skal sú lína einnig gilda fyrir þetta samkomulag.
2. Ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ábyrgist, að heildarársafli skipa skrásettra í Sambandslýðveldinu Þýskalandi á hafsvæðinu umhverfis Ísland skuli ekki fara fram úr 60 000 tonnum og að af því magni verði þorskafli ekki meiri en 5 000 tonn.

Rannsóknastofnun þýska sjávarútvegsins mun veita Fiskifélagi Íslands upplýsingar um aflamagn á hverjum tíma.

3. Ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ábyrgist, að einungis þau skip, sem skráð eru í Sambandslýðveldinu og talin eru upp á meðfylgjandi lista (fylgiskjal II) muni stunda veiðar á hafsvæðinu umhverfis Ísland.
4. Ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ábyrgist, að skip, skrásett í Sambandslýðveldinu, stundi ekki veiðar á svæði, sem takmarkast svo sem hér skal greina:

- 1) Undan suðausturströnd Íslands:

Af 65°00' norður breidd, þaðan af 25 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 64°50,5' norður breidd, þaðan af 23 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 15°00' vestur lengd.

- 2) Undan vesturströnd Íslands:

Af 22°00' vestur lengd, þaðan af 25 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 63°40' norður breidd, þaðan af 50 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 64°50' norður breidd, þaðan af 40 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 65°30' norður breidd, þaðan af 50 sjómílna fjarlægð frá grunnlínu að 67°13' norður breidd og 23°51' vestur lengd og síðan af réttvísandi stefnu 340°.

Tímabilið 1. júní til 30. nóvember verða mörkin norðan 66°00' norður breiddar sem hér skal greina:

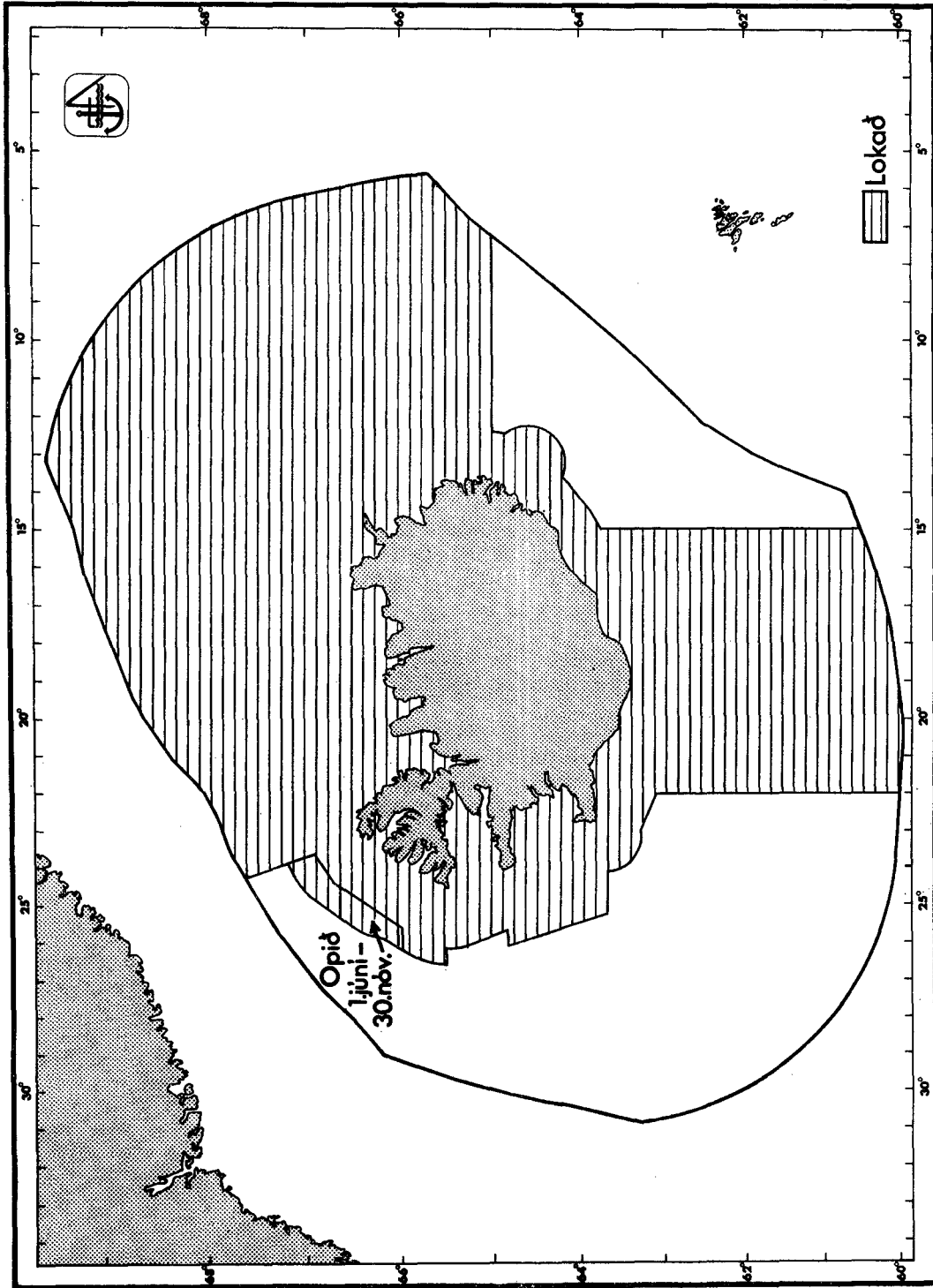
a) 66°00' n.br., 25°33' v.lg., að

b) 66°43' n.br., 24°18' v.lg., að

c) 66°58' n.br., 23°37' v.lg., og þaðan í réttvísandi stefnu 340°.

Svæðið er sýnt á uppdrætti samkvæmt fylgiskjali I.

FYLGISKJAL I

Fylgiskjal II.

Skrá yfir vestur-þýska togara. Ísfisktogarar.

Nafn og umdæmisnúmer	Stærð (brl.)	Smíðarár
Altona NC 473	1 894	1965
Arcturus BX 739	724	1963
Augsburg NC 443	976	1960
Berlin BX 673	936	1960
Bremerhaven BX 681	941	1961
Hans Böckler BX 679	1 561	1961
Cuxhaven NC 451	936	1961
Düsseldorf BX 680	973	1960
Eckernförde SK 125	691	1963
Flensburg SK 124	691	1963
Glückstadt SK 101	923	1964
Hagen NC 444	976	1960
Hanseat BX 672	945	1960
Hessen NC 449	1 222	1960
Hoheweg BX 735	724	1963
Holstein SK 104	915	1960
Husum SK 102	923	1965
Katfisch BX 670	826	1960
Heinrich Kern BX 676	1 244	1961
Koblenz BX 692	1 320	1964
Kormoran BX 665	825	1959
Lübeck SK 107	916	1961
Mellum BX 737	724	1963
Othmarschen BX 733	1 394	1965
Saar NC 454	1 222	1961
Saegefisch BX 668	825	1959
Salzburg BX 657	651	1957
Köln NC 471	981	1966
Saarbrügge BX 704	1 047	1966
Schellfisch BX 666	825	1959
Sirius BX 685	917	1961
Schilksee I SK 109	918	1961
Schleswig SK 105	916	1961
Schütting BX 678	984	1961
Darmstadt NC 470	981	1965
Thunfisch BX 663	824	1958
Uranus BX 687	952	1961
Carl Wiederkehr BX 667	719	1959
Wien BX 690	989	1962
Württemberg NC 450	973	1960

5. Í því skyni að vernda svæði, þar sem mikið er af ungfiski eða hrygningarfiski á hafsvæðinu umhverfis Ísland, ábyrgist ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands, að þýskir togarar stundi ekki þær veiðar, sem íslenskum skipum eru bannaðar af þar til bærum stjórnvöldum. Slíkar ráðstafanir, sem skulu byggðar á hlutlægum og vísindalegum sjónarmiðum og ekki fela í sér mismunun í reynd eða að lögum, skulu tilkynntar ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands eða þeim stjórnvöldum, sem hún tilnefnir.
 6. Til frekari verndar fiskistofnum umhverfis Ísland skal ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ábyrgjast eftirfarandi:
 - a) Þýsk skip, er veiðar stunda á hafsvæðinu umhverfis Ísland, skulu ekki veiða eða hirða fisk undir því máli eða þyngd, sem tilgreind eru í hlutaðeigandi reglum varðandi veiðar Íslendinga og tilkynntar hafa verið ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands eða þeim stjórnvöldum, sem hún tilnefnir.
 - b) Þá skulu þýsk skip, sem veiðar stunda á hafsvæðinu umhverfis Ísland, ekki nota net með smærri möskvastærð en 135 mm frá 16. ágúst 1976.
 - c) Ef Ísland ákveður síðar að nota skuli aðra möskvastærð fyrir íslenska togara skal sú stærð einnig gilda fyrir þýska togara, enda hafi hinar nýju stærðir verið tilkynntar þannig að gert sé ráð fyrir að minnsta kosti eins árs aðlögunartíma.
 7. Ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ábyrgist, að þýskt eftirlitsskip muni daglega tilkynna íslensku landhelgisgæslunni staðsetningu skipa, sem eru á lista samkvæmt fylgiskjali þessa samkomulags meðan þau stunda veiðar á hafsvæðinu umhverfis Ísland. Ríkisstjórnirnar geta komið sér saman um aðra aðila er annist um tilkynningar þessar.
 8. Ef ástæða er til að ætla, að brot hafi verið framið á ákvæðum samkomulags þessa, geta íslensk varðskip stöðvað fiskiskip skrásett í Sambandslýðveldinu Þýskalandi, hvar sem er á hafsvæðinu umhverfis Ísland.

Eftirlitsmenn mega fara um borð í þýsk skip til að kynna sér leiðarbók og aflaskýrslur svo og rannsaka veiðarfæri og afla um borð.

Nú telur eftirlitsmaður íslensku landhelgisgæslunnar að brot hafi verið framið og skal hann þá kveðja til það aðstoðarskip þýskt, sem næst er, til að sannreyna málsatvik. Togari, sem rofið hefur samkomulagið, verður strikaður út af lista þeim, sem greindur er í 3. lið samkomulags þessa.
 9. Samkomulag þetta gildir í 2 ár frá deginum í dag að telja.
 10. Samkomulag þetta tekur einnig til Berlínar, enda hafi ríkisstjórn Sambandslýðveldisins Þýskalands ekki gefið ríkisstjórn Íslands tilkynningu um annað innan 3 mánaða frá gildistöku þessa samkomulags.
- Ef ríkisstjórn yðar fellst á ofangreint, leyfi ég mér að leggja til, að þessi orðsending og staðfesting yðar skoðist sem samkomulag milli ríkisstjórna okkar, er gangi þegar í gildi og verði skrásett hjá framkvæmdastjóra Sameinuðu þjóðanna, skv. 102. gr. stofnskrár Sameinuðu þjóðanna.

Ég leyfi mér að votta yður, herra sendiherra, sérstaka virðingu mína.

Fylgiskjal III.

Orðsending til utanríkisráðherra Íslands frá sendiherra Sambandslýðveldisins Þýskalands.

Herra utanríkisráðherra.

Í sambandi við erindaskipti milli ríkisstjórna okkar, sem ráðgerð eru í dag, um samkomulag varðandi fiskveiðar og verndun lífrænna auðlinda á hafsvæðinu umhverfis Ísland, sem gert er vegna fiskveiðideilunnar milli landa okkar og með

hliðsjón af því, hversu sérstaklega afkoma og efnahagsleg þróun íslensku þjóðarinnar er háð fiskveiðum, leyfi ég mér að taka fram það, sem hér fer á eftir:

Ofangreind erindaskipti hafa engin áhrif á afstöðu ríkisstjórna aðila til haf-réttarmála.

Ég leyfi mér að votta yður, herra utanríkisráðherra, sérstaka virðingu mína.

Fylgiskjal IV.

Orðsending frá sendiherra Sambandslýðveldisins Þýskalands til utanríkisráðherra Íslands.

Herra utanríkisráðherra.

Ég leyfi mér að vísa til erindaskipta milli ríkisstjórna okkar um fiskveiðar og verndun lífrænna auðlinda á hafsvæðinu umhverfis Ísland og að taka fram það sem hér fer á eftir:

Með hliðsjón af hinu nána sambandi, sem er milli lausnar á fiskveiðideilunni og þess að bókun nr. 6, sem er fylgiskjal við samning milli Íslands og Efnahagsbandalagsins frá 22. júlí 1972, taki gildi, eru báðir aðilar ásáttir um, að þrátt fyrir gildistímabil það, sem greint er í 9. lið samkomulagsins, megi fresta framkvæmd þess, ef bókun nr. 6 hefur ekki tekið gildi innan 5 mánaða.

Ég leyfi mér að votta yður, herra utanríkisráðherra, sérstaka virðingu mína.

Fylgiskjal V.

Note from the Foreign Minister of Iceland to the Ambassador of the Federal Republic of Germany.

Your Excellency,

I have the honour to refer to the discussions which have taken place between our two Governments on the fisheries dispute between our two countries relating to the Icelandic regulations of 14 July 1972 and 15 July 1975 concerning the fishery limits off Iceland. Upon the basis of these discussions the following arrangement relating to fishing and to the conservation of living resources in the waters around Iceland has been agreed upon:

1. The sea area around Iceland to which this Agreement applies is shown on the map which forms Annex I to this Agreement. In the event that Iceland agrees with another State concerned to a boundary line differing from the lines shown on the map, that line shall automatically apply to the present Agreement.
2. The Government of the Federal Republic of Germany shall ensure that the total annual catch of vessels registered in the Federal Republic of Germany in the sea area around Iceland shall not exceed 60 000 metric tons of which not more than 5 000 metric tons may consist of cod.

The Federal Research Board for Fisheries will keep the Fisheries Association of Iceland informed on the progress of the catches involved.

3. The Government of the Federal Republic of Germany shall ensure that only those vessels registered in the Federal Republic of Germany fish in the sea area around Iceland which are included in a list of vessels annexed to this Agreement (Annex II).

4. The Government of the Federal Republic of Germany shall ensure that vessels registered in the Federal Republic of Germany shall not fish in an area which is defined as follows:
- 1) Off the south east coast of Iceland:
By the parallel of 65°00'N, thence 25 nautical miles from baseline to parallel 64°50,5'N, thence 23 nautical miles from baseline to longitude 15°00' W.
 - 2) Off the west coast of Iceland:
By the longitude 22°00' W, thence 25 nautical miles from baseline to parallel 63°40' N, thence 50 nautical miles from baseline to parallel 64°50' N, thence 40 nautical miles from baseline to parallel 65°30' N, thence 50 nautical miles from baseline to 67°13' N and 23°51' W and from there 340° true.
During the period 1 June to 30 November the limit north of parallel 66°00' N will be as follows:
 - a) 66°00' N, 25°33' W to
 - b) 66°43' N, 24°18' W to
 - c) 66°58' N, 23°37' W and from there 340° true.

The area is shown on the map which forms Annex I to this Agreement.

5. In order to protect concentrations of young or spawning fish within the sea area around Iceland, the Government of the Federal Republic of Germany shall ensure that German trawlers abstain from such fishing operations in such areas and during such periods as will be prohibited for Icelandic fishing vessels by the competent Icelandic authorities. Such measures which shall be based on objective and scientific criteria and which shall not discriminate in fact or in law shall be duly notified to the Government of the Federal Republic of Germany or such authorities as may be designated by the latter.
6. As further contribution to the conservation of the fish stocks around Iceland, the Government of the Federal Republic of Germany shall ensure:
 - a) German fishing vessels operating in the sea around Iceland will not fish for or retain on board fish which are of a smaller size or weight than indicated in the relevant provisions of the regulations for Icelandic fishermen, duly notified to the Government of the Federal Republic of Germany or such authorities as may be designated by the latter.
 - b) Moreover, German fishing vessels operating in the sea area around Iceland, will not use, as from 16 August 1976, nets with meshes smaller than 135 mm in size.
 - c) If at a later stage Iceland should decide to introduce other mesh-size for Icelandic trawlers, the same sizes shall apply for German trawlers, provided that the new sizes are duly notified and an adjustment period of not less than one year is foreseen.
7. The Government of the Federal Republic of Germany shall ensure that the position of the vessels included in the list annexed to this Agreement while fishing in the sea around Iceland will be reported on a daily basis by a German fishery protection vessel to the Icelandic coast guard. The two Governments may agree upon other agencies by which and to which the reporting is to be effected.
8. If there is a reason to believe that an infringement of the present Agreement has occurred, Icelandic coast guard vessels may stop fishing vessels registered in the Federal Republic of Germany in any part of the sea area around Iceland.
They may send an official on board of German vessels to inspect the log-books and catch records and to examine the fishing gear and the catch on board.
If the official of the Icelandic coast guard holds that an infringement of the Agreement has occurred, he shall summon the nearest German fishery protection vessel in order to establish the facts. Any trawler found to have violated

the terms of the Agreement will be crossed off the list provided for under paragraph 3 of this Agreement.

9. The Agreement will run for 2 years from the present date.
10. This Agreement shall also apply to Land Berlin, provided that the Government of the Federal Republic of Germany has not made a contrary declaration to the Government of the Republic of Iceland within 3 months from the date of entry into force of this Agreement.

If the foregoing is acceptable to Your Government I have the honour to propose that this note and Your Excellency's reply in that sense shall constitute an Agreement between our two Governments which shall become effective forthwith and be registered with the Secretary General of the United Nations in accordance with Article 102 of the United Nations Charter.

I avail myself of this opportunity to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

Fylgiskjal VI.

Letter to the Icelandic Foreign Minister from the Ambassador of the Federal Republic of Germany.

Your Excellency,

In connection with the completion scheduled for today of an exchange of notes between our two Governments on an arrangement relating to fishing and conservation of living resources in the waters around Iceland agreed upon with a view to the fisheries dispute between our two countries and to the exceptional dependence of the Icelandic nation upon coastal fisheries for their livelihood and economic development, I have the honour to state the following:

The said exchange of notes can in no way be deemed to prejudice the position of either Government as to any question concerning the law of the sea.

I avail myself of this opportunity to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

Fylgiskjal VII.

Letter from the Ambassador of the Federal Republic of Germany to the Icelandic Foreign Minister.

Your Excellency,

I have the honour to refer to the exchange of notes between our two Governments on an arrangement relating to fishing and conservation of living resources in the waters around Iceland, and, in this connection, I should like to state the following:

With a view to the close link which exists between the settlement of the fisheries dispute and the coming into force of Protocol No. 6 which constitutes an annex to the Agreement between the European Communities and the Republic of Iceland of 22 July 1972, both Governments agree that, following previous consultations, the application of the present Agreement may be suspended, if Protocol

No. 6 has not come into force within five months, regardless of the duration provided for in paragraph 9 of the present Agreement.

I avail myself of this opportunity to renew to Your Excellency the assurances of my highest consideration.

Fylgiskjal VIII.

**Bréf utanríkisráðherra Íslands til varautanríkisráðherra Sambandslýðveldisins
Þýskalands.**

Herra ráðherra.

Á fundum okkar í Bonn fyrir nokkru voru viðræðunefndirnar sammála um, að æskilegt væri og raunar nauðsynlegt, að bókun nr. 6 tæki gildi svo fljótt sem verða má til þess að auðvelda sölu íslenskra sjávarafurða í Þýskalandi og innan alls Efnahagsbandalags Evrópu. Þér staðfestuð að ríkisstjórn yðar mundi gera allt sem í hennar valdi stæði til að svo mætti verða.

Ríkisstjórn Íslands væntir þess að fá upplýsingar jafnóðum um viðleitni ríkisstjórnar Sambandslýðveldisins í þessu efni.

Ég leyfi mér, herra ráðherra, að votta yður sérstaka virðingu mína.